

2018-06-11

Till
Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht
Statssekreterare Elisabeth Backteman

Kategoriseringen av listade sjukdomar i djurhälsoförordningen

Vi har förstått att diskussionen om kategorisering av olika smittor är nära förestående och vi vill med detta brev poängtera vikten av att Sverige inte stödjer kommissionen förslag om detta innebär att kravet på provtagning för paratuberkulos och PRRS vid införsel/import måste upphöra. Vi önskar att regeringen står fast vid sin hållning att försvara Sveriges goda djurhälsa.

En introduktion av PRRS och paratuberkulos leder till en ökad antibiotikaförbrukning och ett ökat djurlidande. Detta strider direkt mot både Vision för 2030 och övergripande mål i regeringens livsmedelsstrategi.

Sverige har en unikt god djurhälsa vilket vår låga antibiotikaförbrukning är ett kvitto på. Längre tillbaka i tiden var situationen en helt annan. Vi har under senare delen av 1900-talet gjort en fantastisk resa då en rad sjukdomar utrotades genom ett nära samarbete mellan lantbrukare, veterinärer och svenska myndigheter - ”den svenska modellen”.

Paratuberkulos och PRRS är två sjukdomar som vi har utrotat i Sverige genom utslagning av smittade besättningar. Det har kostat en hel del pengar och arbete att nå hit. Dessutom har djurägare drabbats hårt när alla deras djur avlivats. Sedan lång tid tillbaka har Sverige krävt provtagning före införsel/import trots att vi inte har haft lagstöd för detta i EU regelverket. Kommissionen inledde en rättslig process mot Sverige med anledning av paratuberkulosen för ett antal år sedan men denna avstannade sedermera.

Det är av flera skäl önskvärt att Sverige inte stödjer kommissionen förslag på kategorisering om detta innebär att kravet på provtagning före införsel/import måste upphöra. Det hävdas ofta att näringen kan klara detta själv men det är en sanning med modifikation. För paratuberkulos är det förmodligen möjligt att upprätta ett nationellt program som kan ge samma säkerhet som nuvarande system men det kan bli avsevärt dyrare. För PRRS är det mycket svårare då det handlar om ett virus som sprider sig lätt. Att få in PRRS skulle leda till kraftigt ökade kostnader för svensk grisnäring samt en ökad antibiotikaförbrukning då viruset sätter ner immunförsvaret hos grisarna. PRRS vet vi leder till att grisar dör, blir sjuka och behöver avlivas och det orsakar ett kraftigt ökat djurlidande i drabbade besättningar.

Man kan tycka att den höga kostnaden skulle göra att man undviker att ta in djur med PRRS. Problemet är att det inte är samma grupper som förlorar och som kan tjäna på en ökad import. Det är framför allt i smågrisproduktionen de stora kostnaderna uppstår medan det kan finnas slaktgrisproducenter som går

plus för att smågrisarna är billigare utomlands. Men att PRRS totalt sett orsakar ökade kostnader för näringen har många både svenska och utländska studier visat.

Att försvara en nationell sjukdomsfrihet enbart med åtgärder på gårdsnivå är inte alltid funktionellt eller kostnadseffektivt. I vissa fall är det enda möjliga skyddet ett krav på testning före införsel/import av djur. Redan i dag ber näringen importörer att på frivillig väg låta testa sina djur för olika smittor. Slutar staten ställa krav blir det dock ett allt för grovmaskigt nät för att hålla PRRS och paratuberkulos utanför landets gränser.

De kontakter vi har haft med folkhälsokommissionär Andriukaitis kabinett visar på en tydlig förändring i deras inställning jämfört med för några år sedan. Sverige framhålls nu som ett föredöme som inte klipper knorrar och som har en låg antibiotikaförbrukning. Det finns också en hög medvetenhet om det politiskt "inkorrekta" med att driva en rättsprocess mot Sverige för att tvinga oss importera sjukdomar vi inte har.

Vi vet att tjänstemännen både på departementet och på Jordbruksverket har kämpat hårt för att vi ska få fortsätta försvara oss mot både paratuberkulos och PRRS. Vi har svårt att förstå varför regeringen skulle vilja lägga sig nu. Det kan bara ge pluspoäng om Sverige är beredda att ta strid ända in i kaklet i denna för djurhälsa, djurskydd och antibiotika så viktiga fråga. Om svenska regeringen väljer att vika ner sig blir det mycket svårt att förklara. Djurhälsoförordningen avsåg att skapa förutsättningar att främja djurhälsan och minska behovet av antibiotika genom bland annat en säker handel. Denna förutsättning för en hållbar utveckling är något Sverige bör fortsätta gå i spetsen för.

I andra medlemsstater finns en monumental olydnad vad gäller rutinmässig klippning av grissvansar trots gällande regelverk. Det måste finnas mer angelägna områden att komma vidare med för kommissionen än att lagföra Sverige för upprätthållande av sin goda djurhälsa, sin goda djurvälstånd och sin låga antibiotikaförbrukning.

Vi bidrar gärna med faktaunderlag både vad gäller paratuberkulos och PRRS.

Djur är kännande varelser som vi alla behöver värna om.

Ingemar Olsson
Ordförande Sveriges Grisföretagare

Anders Holmestig
Vice VD, Lantbrukarnas Riksförbund

Kees de Jong
VD, Gård & Djurhälsan

Erik Lindahl
VD, Lundens Djurhälsa